

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 9: Niels Klim", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 9: Niels Klim*, udg. af F. J. BILLESKOV JANSEN ; Volmer Rosenkilde , Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 429. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
<https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holberg09-shoot-idm139856959926608/facsimile.pdf> (tilgået 07. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 9: Niels Klim

MORALSKE FABLER

nuften maa vige og give sig fangen udi overnaturlige Ting, og at den ikke bør forkaste en aabenbaret Lærdom, alleene efterdi den ikke kand begribes. Naar saadant paa begge Sider iagttages, bevæbnes Religionen best mod dens Fiender, og kand bestride saavel Vantro, som Superstition. Erfarenhed haver viset, hvor ilde grundet de Geistliges Nidkierhed er, som af en blind og outreret Orthodoxie søge at sætte Spliid mellem Troen og Fornuften, og at de ved at fængsle Philosophien, give ligesom Hænder og Fødder bundne til deres Fiender.

183. Fabel.

Om Geedebukken, som lod sit Skiæg rage.

En Geedebuk havde en tiidlang opholdet sig udi en Kiøbstæd; der saae han alle Indbyggere at lade deres Skiægge rage; saa at der var ikkun een eeneste gammel Borger tilbage, som beholdt sit Skiæg, og ikke vilde efterfølge de andre, meenende, at Skiægget var en Mands Prydelse, skjønt hand vandt intet andet derved end at blive beleet af sine Medborgere, hvilke udtolkede saadant som en Egenindighed. Dette overveyede Bukken nøye, hvorudover han besluttede at følge Strømmen, og lod sit Skiæg ogsaa afraage. Men, da han kort derefter forlod Staden, og kom udi Skoven igien uden Skiæg, blev han beleet af de andre Dyr, sær af andre Bukke, hvilke derudover ikke vilde erkiende ham for deres Medbroder. Udi denne Tilstand beklagede han sig for en gammel ærværdig Geed, hvilken han fortaalte, hvad som havde drevet ham til saadan Forandring. Den Gamle svarede dertil: Hør min Søn! Den Borger, som du omtaler udi Staden, og du ere lige store Narre, og fortjene begge lige meget at belees, han, efterdi han er den eeneste skiægget Mand, og du, efterdi du est den eeneste raget Buk.

Fabelen lærer, at den, som sidst beholder en Mode, og den som først antager den, ere lige store Narre.

MORALSKE FABLER

184. Fabel.

*Samme Geedebuks Betænkning over en gammel
Mands Giftermaal.*

Saasom Geedebukken saae sig saaledes forhaanet udi Skoven, begav han sig til samme Stad igien, hvorfra han var kommen: Og, saasom den skiæggede gamle Borger imidlertid havde giftet sig med en ung Pige, hilsede Bukken ham paa Gaden, kaldende ham sin Broder. Manden loe ved denne Hilsen, og spurte, hvoraf det Broderskab reysede sig: Bukken svarede: Vi Geedebukke kalde hinanden Brødre. Hvad, sagde Manden, er jeg en Gedebruk? Hvad andet, svarede Bukken: Du haver Skiægget, og vil inden kort Tiid faae Hornene.

Fabelen lærer, at man maa tage sig vare for usædvanlige Gierninger, hvorved man underkaster sig Skiæmt og Spot.

185. Fabel.

Elephanten og Beveren.

En Elephant og en Bever discourerede engang med hinanden om Verdens Løb, saavel i Henseende til Dyr som til Mennesker. Blant andre Ting spurte Beveren Elephanten hvilken Herlighed han helst vilde ønske sig, enten Riigdom eller Viisdom. Hvortil Elephanten svarede: Jeg vilde nok heller ønske mig Viisdom, hvis jeg ikke saae saa mange viise Solicitanter og Stodere at staae med nedslagne Hoveder udi Narrers For-Stuer.

186. Fabel.

Løvens og Løvindens differente Ønsker.

En Løve og en Løvinde havde længe levet udi fornøyleg Ægteskab sammen. De vare og begge heel devote, og havde deres visse Beedestunde hver Dag: Men de vare ikke eenige udi deres Bønner: Løven bad om Riigdom og